

***Valoarea creației astronomului Nicolae Donici
reflectată în evenimentele organizate de Academia
Română și Academia de Științe a Moldovei***

*Veaceslav Ursachi
Academia de Științe a Moldovei*

Stavinschi, M., *The international scientific symposium “The astronomer Nicolae Donici – 120 Years since his birth”, 6–9 September 1994, Chișinău, Republic of Moldova, RoAJ, 5, nr. 1, p 91–92.*

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 120 de ani de la naștere

Magda Stavinschi vorbind la Academia de Științe a Moldovei, cu prilejul celebrării astronomului, în 1994.

Amintirile dnei Elvira Botez (Astronom, Conf. Univ. Dr., Membră a CNRA și Membră în Uniunea Astronomică Internațională) în legătură cu Simpozionul din 6–9 September 1994

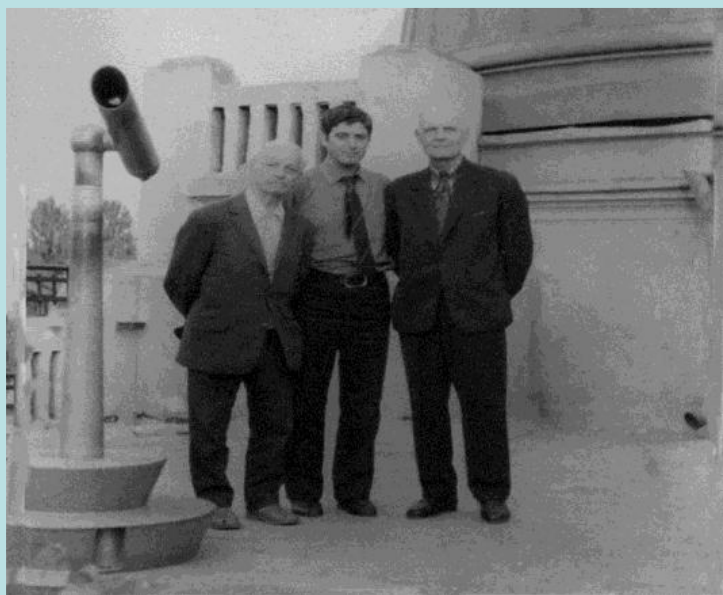
«Revenind de la Chișinău, după Sesiunea aniversară a 120 de ani de la nașterea astronomului Nicolae Donici și dorind să aflu știri despre singurul observator astronomic al unui liceu din România interbelică, care a ființat la Chișinău, cu amabilitatea doamnei Monica Ciobanu, m-am aflat în după-amiaza zilei de 29 septembrie 1994 în vizită la domnul inginer Vladimir Boico, președintele Astroclubului București, de la care am obținut prețioase informații despre acel observator astronomic, cât și despre activitatea d-sale ca astronom amator.

Evenimentele organizate cu ocazia celebrării marelui astronom scot în evidență activități multiple astronomice pe aceste meleaguri.

Amintirile dlui Vladimir Boico despre întâlnirea cu Nicolae Donici

Aflând despre existența Observatorului Astronomic de la Dubăsarii-Vechi al lui Nicolae Donici, l-a rugat pe tatăl său (care era inspector CFR) să afle când vine N. Donici la Chișinău. A fost invitat la niște cunoștințe unde l-a cunoscut. Era elev în clasa a VIII-a (1928) și au discutat cam 2 ore. A fost invitat să viziteze Observatorul de la Dubăsari, dar nu l-a vizitat, deoarece s-a mutat la București.

De la dreapta spre stânga: elev Boico Vladimir, sub-director Poroseci Zahar și elev Sanielevici E. în cupola Observatorului liceului „Alec Russo” din Chișinău, 1927-1928

Ioan Huss, Harald Alexandrescu, Vladimir Boico pe terasa Observatorului Astronomic "Amiral Vasile Urseanu" București

Vladimir Boico este primul român care a urcat cu instrumente astronomice la vârful Omul

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 130 de ani de la naștere

- Cu ocazia jubileului de 130 de ani de la nașterea astronomului, Prezidiul Academiei de Științe a Moldovei și Senatul Universității de Stat din Moldova au organizat Seminarul științific republican cu tema „Astronomul Nicolae Donici –130 de ani de la naștere”.
- Manifestarea a avut loc la 3 septembrie 2004 în Sala de conferințe a AȘM, fiind moderată de membrul corespondent Boris Găină, secretar științific general al AȘM. Cuvânt de salut în fața celor prezenți a rostit prof. Petru Gaugaș, dr. hab., prorector al USM.
- Raportul „Astronomul N. Donici între Dubăsarii Vechi și marile centre științifice ale lumii. Repere biografice” a fost prezentat de acad. Haralambie Corbu.
- Valeriu Canțer, academician coordonator al Secției de Științe Matematice, Fizice și Tehnice a AȘM, s-a referit la activitatea omagiatului în contextul astronomiei moderne, accentuând în comunicarea sa că Nicolae Donici poate fi numit pe drept cuvânt Einstein al Moldovei.

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 130 de ani de la naștere

În jumătatea a doua a zilei de 3 septembrie 2004 participanții la seminar au vizitat Laboratorul metrologia mediului ambiant și astronomie al Universității de Stat din Moldova (Observatorul astronomic din Lozova, Strășeni), condus de Petru Lozovan, dr., conf. univ.

Comunicări privind diverse aspecte ale astronomiei au prezentat specialiștii în domeniu:

Vasile Cernobai, dr., SA *Astrointeroptic Plus*;

Mihai Caraman, dr. hab., prof. la USM;

Ion Nacu, directorul Observatorului astronomic republican;

Sergiu Sumcă, membru al Consiliului Asociației Astrologice din Moldova;

Ștefan Tiron, lector superior la USM.

Ștefan Tiron

*astrofizicienii Dumitru Gorodețchi,
Ion Nacu și Valentin Dushenko*

Sergiu Sumcă

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 130 de ani de la naștere

Sâmbătă, 4 septembrie, participanții la seminar au depus flori la bustul lui Nicolae Donici, instalat cu 10 ani înainte în s. Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni.

Oaspeții au vizitat cavoul familiei Donici (arhitect Alexandru Bernardazzi) din curtea bisericii, ghid fiindu-le părintele Ioan Ciobanu. Aici sunt înhumate rudele sale pe linie maternă: Leonid, Xenofont, Nicolae, mama astrofizicianului – Limonia Donici-Macri, mătușa sa – Elena Lisacovschi-Macri și unchiul – Lev Lisacovschi. La ceremonie au luat cuvântul membrul corespondent al AȘM Boris Găină, acad. Haralambie Corbu, primarul satului Aurel Antoci, directorul Liceului teoretic «Nicolae Donici» Andrei Zgârcu ș. a., care au menționat aportul lui Nicolae Donici la îmbogățirea patrimoniului științific mondial.

Acad. H. Corbu și primarul Aurel Antoci, în fața consătenilor

I. Nacu și V. Cernobai

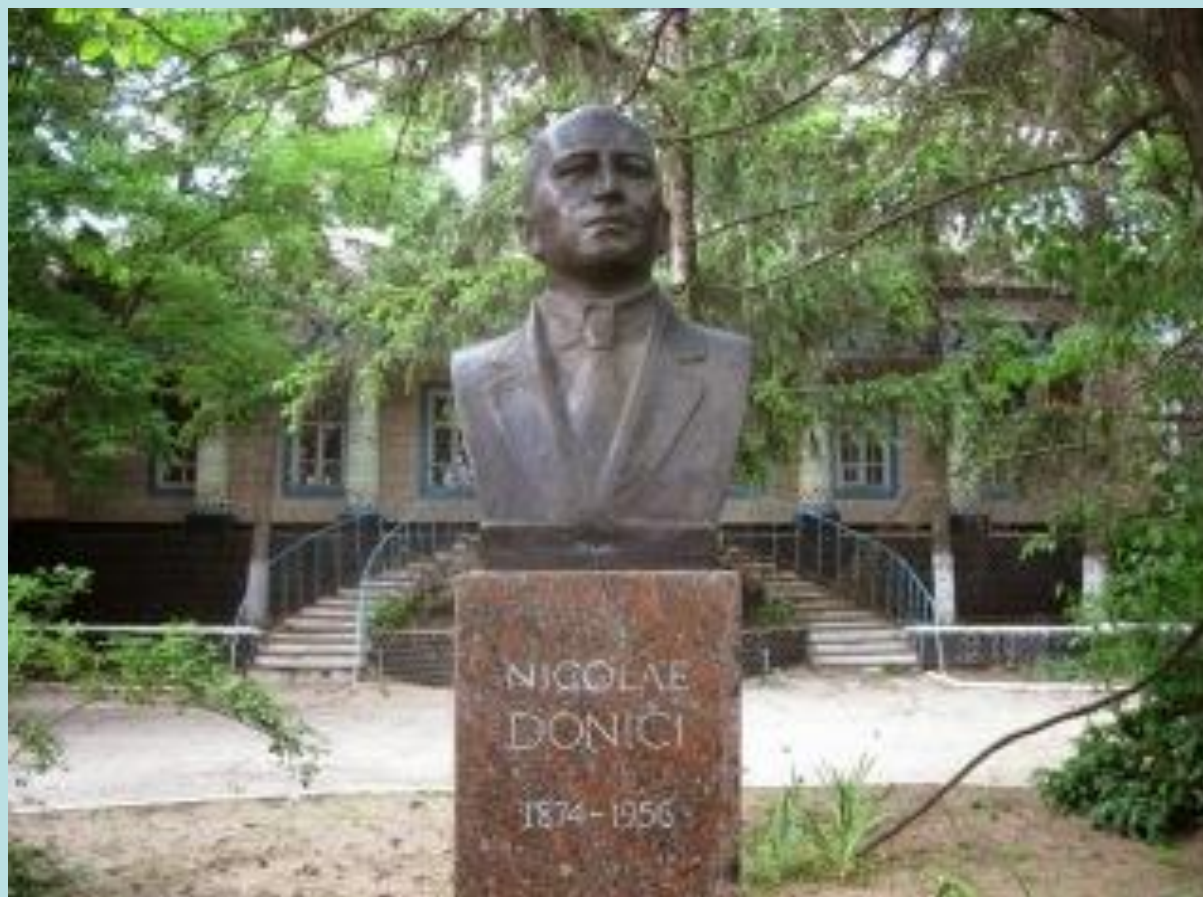
*Cavoul familiei Donici
(arhitect A. Bernardazzi)*

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 130 de ani de la naștere

În 2004, la cea de-a 130-a aniversare de la nașterea lui, câțiva cunosători de peste hotare ai savantului, inclusiv un admirator al personalității sale, dubăsăreanul Haralambie Corbu i-au înveșnicit chipul în bronz și l-au așezat în curtea fostului conac.

Mihai AFTENIE

Monumentului instalat la Dubăsarii Vechi

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 130 de ani de la naștere

Nu demult, mass-media din Republica Moldova anunța cu stupeoare că bustul lui Nicolae Donici a dispărut de pe soclul său. Nu-mi venea să cred. Să fi avut acest om un destin cu totul aparte? După ce a dus România pe cele mai înalte trepte ale științei universale, au urmat decenii în care numele lui a fost interzis: făcuse parte dintr-o prea ilustră familie de boieri moldoveni și-și petrecuse ultimii ani ai vieții dincolo de Cortina de Fier.

NICOLAE DONICI, ÎNTRE
ADMIRAȚIE ȘI DISPREȚ
Magda STAVINSCHI

Tatiana Rotaru: *Astrofizicianul Nicolae Donici – pedepsit și după moarte, 19 octombrie 2012.*

Mihai Aftenie: Dar n-a avut parte nici acum să se odihnească liniștit în ograda casei sale. O hidoșenie de om i-a vandalizat bustul și l-a dus la metale uzate pentru, probabil, o sticlă de votcă.

Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac!

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 140 de ani de la naștere

ACADEMIA ROMÂNĂ

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A REPUBLICII MOLDOVA

Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române - CRIFST

Institutul Astronomic al Academiei Române – AIRA

ORGANIZEAZĂ

Simpozionul internațional ASTRONOMUL NICOLAE DONICI – 140 DE ANI DE LA NAȘTERE

Aula Magna a Academiei Române,

București, Calea Victoriei nr. 125,

Luni, 8 septembrie 2014

Comitet științific de organizare:

Gleb Drăgan
Membru al Academiei Române

Ion Tighineanu
Membru al Academiei de Științe a R. Moldova

Comitet Local de Organizare :

Magda Stavinschi (AIRA, CNRA)
Valentin Marin (CRIFST)
Eufrosin Otlăcan (CRIFST)

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 140 de ani de la naștere

Cuvânt de salut acad. Ionel V. Vlad

Cuvânt de salut acad. Ion Tighineanu

Interviul cu dna Zoe Donici

International Symposium

The Astronomer Nicolae Donici – 140 years from his Birth

PROGRAM

September 1th, 2014, Romanian Academy

Open Speech

About the Life and Work of Nicolae Donici

- Nicolae Donici, a Great Personality of the World Astronomy, *Magda Stavinschi*
- Interview with Mrs. Zoe Donici, *Anca Filoteanu*
- Nicolae Donici: the Dialectics of Life and Creation, *Veaceslav Ursaki and Ion Tiginyanu*
- Nicolae Donici - Founder of a Stronghold of Science on Dniester River, *Ion Holban,*
- Astronomer Nicolae Donici in Everyday Life, *Iurie Colesnic*

On the Research of Nicolae Donici

- Nicolae Donici's researches on zodiacal light, *Mircea Rusu, Marian D. Suran, Oana Stere*
- Astronomy and Meteorology – Two Sciences Interconnected in Astrophysicist Nicolae Donici's Life, *Florinela Georgescu, Ancuța Manea*

Researches in the Areas Approached by Nicolae Donici

- The Program of Solar Diameter Measurements at Observatorio Nacional do Brasil, *Alexandre Andrei*
- A Complete Solar Cycle of Total Solar Eclipses, *Cătălin Beldea*
- Velocity Fields in a Solar Active Region, *Liliana Dumitru*
- Numerical 2.5D Simulation of an Active Region Starting with a Magnetogram as Initial Conditions, *Cristiana Dumitrache*
- Analysis of two successive CMEs hitting the Earth in August 2000, *Oana Stere, Gefry Barad*
- Analysis of the Interplanetary Events Observed by Ulysses between 5 May 2002 and 11 May 2002, *Nedelia Popescu, Cristiana Dumitrache*
- Near-infrared Spectroscopic Observations of Asteroids, *Dan Alin Nedelcu, Mirel Bîrlan, Marcel Popescu, Octavian Bădescu*
- Inexhaustible Energy, *Julia Malcoci*
- Mobile Platform for New Astro-Geodetic Determinations, *Paul Daniel Dumitru, Dan Alin Nedelcu, Alexandru Călin, Marin Plopeanu, Marcel Popescu, Octavian Bădescu*

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 140 de ani de la naștere

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 140 de ani de la naștere

*The 8th International Conference on Microelectronics and Computer Science &
The 5th Conference of Physicists of Moldova,
Chișinău, Republic of Moldova, October 22-25, 2014*

23 October 2014, 17³⁰ – 18³⁰

**Secția - Simpozionul memorial “ Fizica și
Astronomia”, dedicat ilustrului astronom și
astrofizician Nicolae DONICI (1874 –1956)**

**Secția “ Fizica și Învățământul”
(ROOM: 3-501)**

Co-chairs: *V. Canțer, Moldova
I. Tighineanu, Moldova*

*Nicolae Donici – inițiatorul primelor cercetări fizice din
Basarabia și fondatorul primului laborator experimental*
Valeriu CANȚER

Dialectica în viața și creația astrofizicianului Nicolae Donici
Veaceslav URSACHI, Ion TIGHINEANU

*Pe urmele astronomului Nicolae Donici, ctitorul unei
citadele științifice la Nistru*
Ion HOLBAN, Mugur Ioan GRIGORIȚĂ

*Evocări din viața și activitatea astrofizicianului Nicolae
Donici*
Haralampie CORBU

Cercetarea științifică în cadrul lecției de fizică în liceu
Sergiu CÂRLIG

Demonstrarea Surselor „Verzi” de Energie Electrică
Mihail POPA

Lansare de carte dedicată astrofizicianul basarabean Nicolae Donici

La 20 noiembrie 2015, la București, România, la standul editurii Curtea Veche a avut loc lansarea cărții doamnei Magda Stavinschi „Nicolae Donici - enigme descifrate”, dedicată marelui savant basarabean. În plus la o privire amplă și profundă asupra vieții și creației ilustrului savant, cartea conține și informații inedite recent descoperite, care conduc la o descifrare nesperată a enigmelor acestei vieți.

O mare descoperire a fost dosarul Donici de la Observatorul din Meudon, Franța, care conținea 200 de pagini. Un alt mister elucidat în cele din urmă a fost viața pe care o dusesse în ultimii ani ai vieții și sfârșitul. Obținând copia certificatului de deces de la primăria Puget-Theniers de lângă Nisa, a fost aflat locul și data exactă a morții marelui astronom: 22 noiembrie 1960.

ȘTIINȚĂ, SPIRITUALITATE, SOCIETATE
colecție coordonată de
Basarab Nicolescu și Magda Stavinschi

Lucrare apărută cu sprijinul
Institutului de Studii Transdisciplinare
în Știință, Spiritualitate, Societate (IT4S)

„Astronomul Nicolae Donici. Enigme descifrate” de Magda Stavinschi, lansare în cadrul Salonului Internațional de Carte Bookfest Chișinău 2016

În cadrul ediției a XXV-a a Salonului Internațional de Carte Bookfest care organizat în Pavilionul Central al Moldexpo în perioada 31 august — 4 septembrie 2016 a avut loc lansarea volumului „Astronomul Nicolae Donici. Enigme descifrate” scris de Magda Stavinschi, cercetător onorific al Institutului Astronomic al Academiei Române.

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 142 de ani de la naștere

O noua carte despre astronomul basarabean Nicolae Donici

O noua carte despre Nicolae Donici a fost lansata la Ambasada Republicii Moldova la București chiar in ziua solstițiului de vara, 21 iunie 2018.

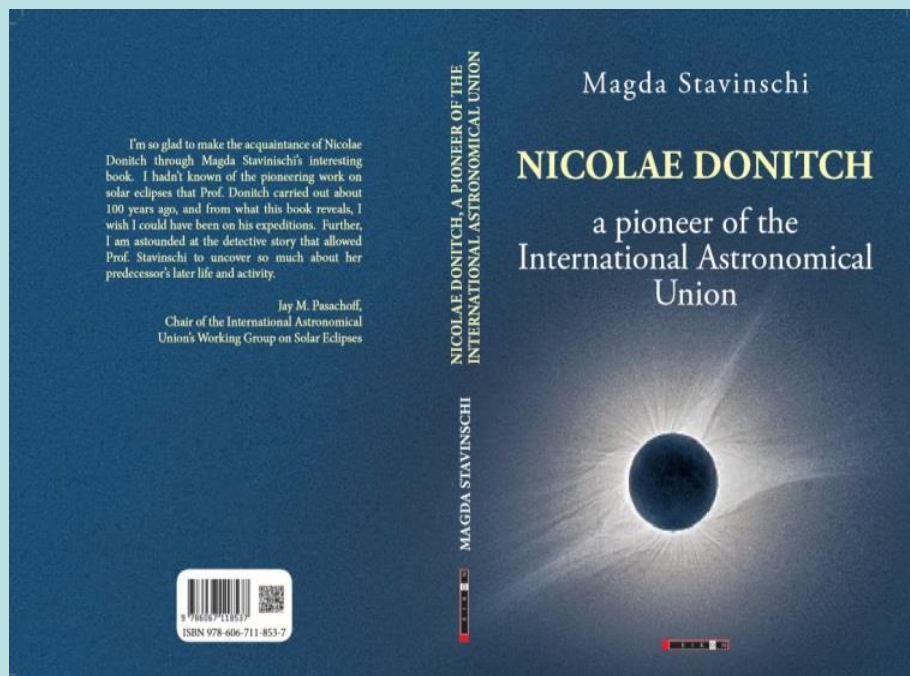
"Nicolae Donitch, a Pioneer of the International Astronomical Union"

Cartea a fost scrisa de către doamna dr. Magda Stavinschi, cercetător onorific al Institutului Astronomic al Academiei Române, atât pentru a-l face cunoscut pe marele savant comunității științifice internaționale cat si in vederea celebrării centenarului Uniunii Astronomice Internaționale (UAI)

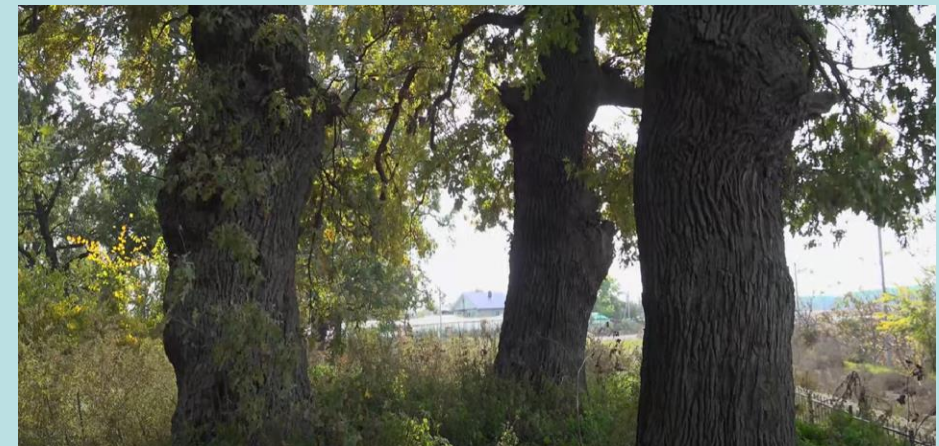
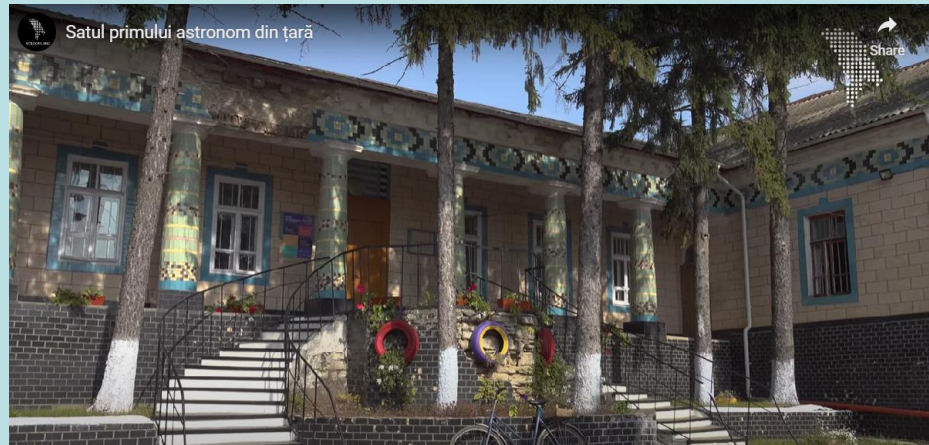
<http://astronomy2018.univie.ac.at/symposia/symposium349/>

Evenimente organizate cu ocazia aniversării de 144 de ani de la naștere

Lucrarea este rezultatul unei munci asiduă de mai bine de două decenii a autorului, care a început, practic, după organizarea în comun de către Academia Română și Academia de Științe a Moldovei în anul 1994 a unui simpozion dedicat împlinirii a 120 aniversare de la nașterea astronomului.

Doamna Magda Stavinschi cu ES. dl. Ambasador Mihai Gribincea

Vă mulțumesc pentru atenție